

කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය - ශ්‍රී ලංකාව

දුරස්ථ සහ අධ්‍යයන අධ්‍යාපන කේන්ද්‍රය

වාණිජ හා කළමනාකරණ අධ්‍යයන පීඨය

ව්‍යාපාර කළමනාකරණවේදී (සාමාන්‍ය) උපාධි දෙවන පරීක්ෂණය (බාහිර) - 2013

ජනවාරි - 2017

BMGT E3065 - ව්‍යාපාර මූල්‍ය

කාලය : පැය 03 යි

උපදෙස් :

- i. මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය A සහ B කොටස්වලින් සමන්විත වේ.
- ii. ප්‍රශ්න සංඛ්‍යාව
  - A කොටස - ප්‍රශ්න 10
  - B කොටස - ප්‍රශ්න 04
- iii. සියලුම ප්‍රශ්න සඳහා පිළිතුරු සැපයිය යුතු වේ.
- iv. ප්‍රශ්න පත්‍රයේ A කොටස, පිළිතුරු පත්‍රය අවසානයේ අමුණන්න.
- v. ප්‍රශ්න පත්‍රයේ A කොටස විභාග ශාලාවෙන් පිටතට ගෙන යාමෙන් වලකින ලෙස ඔබට තරයේ අවවාද කරනු ලැබේ.

A කොටස

A කොටසේ 1-10 දක්වා ප්‍රශ්න සඳහා පිළිතුරු සැපයීමේදී නිවැරදි පිළිතුර යටින් ඉරක් අදින්න.

- (01) මුදල්, අත්පත් කර ගැනීම හා යෙදවීම පිළිබඳ ආයතනයේ තීරණ සලකා බලනු ලබන මූල්‍ය කළමනාකරණයේ උප අංශය වන්නේ,
  - අ) ආයෝජනය
  - ආ) මූල්‍යනය
  - ඇ) භාණ්ඩාගාර කළමනාකරණය (Treasury Management)
  - ඈ) ඉහත කිසිවක් නොවේ.

- (02) පහත ප්‍රකාශ අතුරින් ආයතනයක මූලික අරමුණක් ලෙස ලාභය උපරිම කිරීම පිළිබඳ නිවැරදි ප්‍රකාශය වන්නේ,
- අ) ලාභ උපරිම කිරීමේ අරමුණෙහිදී අපේක්ෂිත අනාගත ලාභ අඩුකර ගනිමින් කෙටිකාලීන ලාභ වැඩිකරගැනීම කෙරෙහි ප්‍රමුඛතාව දෙනු නොලැබේ.
  - ආ) ලාභ උපරිම කිරීමේ අරමුණෙහිදී ආයතනයේ අවදානම පිළිබඳ සලකා බලයි.
  - ඇ) ලාභ උපරිම කිරීමේ අරමුණෙහිදී කොටස් කරුවන්ගේ කොටසක ඉපයුම කෙරෙහි ඇතිවන බලපෑම සලකා බලයි.
  - ඈ) ලාභ උපරිම කිරීමේ අරමුණෙහිදී කොටසක මිල උපරිම කිරීමට වඩා ශුද්ධ ආදායම උපරිම කිරීම සලකා බලයි.
- (03) පහත සඳහන් ඒවායින් කාරක ප්‍රාග්ධනය මූල්‍යනය සඳහා යොදා ගැනෙන වඩාත් ආක්‍රමණශීලී ප්‍රවේශය (Aggressive Approach) හා එකඟවන්නේ,
- අ) දිගුකාලීන ණය තුළින් ස්ථිර තොග (Permanent inventory) ගොඩනැංවීම මූල්‍යයනය කිරීම.
  - ආ) කෙටිකාලීන අරමුදල් තුළින් කෙටිකාලීන අවශ්‍යතා මූල්‍යයනය කිරීම.
  - ඇ) කෙටිකාලීන අරමුදල් තුළින් දිගුකාලීන අවශ්‍යතා මූල්‍යයනය කිරීම.
  - ඈ) කෙටිකාලීන අරමුදල් තුළින් සෘතුමය (Seasonal) අවශ්‍යතා මූල්‍යයනය කිරීම.
- (04) ආයෝජනයක් සඳහා ලාභදායීත්ව දර්ශකය (Profitability Index) 0.56 ක් වන්නේ නම් ඉන් අදහස් වන්නේ,
- අ) ආයෝජනයේ ශුද්ධ වර්තමාන අගය 0 ට වඩා වැඩිබව
  - ආ) ආයෝජනයේ පිරිවැයන්, ආයෝජනයේ ප්‍රතිලාභවල වර්තමාන අගයට වඩා අඩු බව
  - ඇ) ආයෝජනය කරනු ලබන සෑම රුපියලක් සඳහාම ව්‍යාපෘතියේ ශුද්ධ වර්තමාන අගය ගත 56 කින් වැඩි වන බව
  - ඈ) ආයෝජනයේ ශුද්ධ වර්තමාන අගය 1 ට වඩා වැඩි බව
- (05) පහත ඒවා අතුරින් ප්‍රාග්ධන ආයෝජන ව්‍යාපෘතියක් සඳහා යෝග්‍ය නොවන මූල්‍යන ක්‍රමය කුමක්ද?
- අ) ණයකර නිකුත් කිරීම
  - ආ) බැංකු අයිරාවක්
  - ඇ) කල්බදු
  - ඈ) කොටස් නිකුත් කිරීම

(06) ප්‍රාග්ධන වෙළඳපොල, අර්ධ වශයෙන් කාර්යක්ෂම (Semi strong efficient) වෙළඳපොලක් නම්,

- අ) කොටස් පිළිබඳ ප්‍රසිද්ධ කරන ලද සියලු තොරතුරු අධ්‍යයනය කිරීම තුළින් ආයෝජකයින්ට ස්ථාවර ලාභ ලැබිය හැකිවේ.
- ආ) කොටස් වෙළඳපල මිලදී ගැනුම් වර්ධනයන් විශ්ලේෂණය තුළින් ආයෝජකයින්ට ලාභ ලැබිය නොහැක.
- ඇ) ප්‍රසිද්ධ නොකරන ලද තොරතුරු අධ්‍යයනය කිරීම තුළින් ආයෝජකයින්ට ස්ථාවර ලාභ ලැබිය හැකි වේ.
- ඈ) ඉහත කිසිවක් නිවැරදි නොවේ.

(07) සමාගමක සාමාන්‍ය කොටස් සඳහා අපේක්ෂිත ප්‍රතිලාභය 12.25% ක් වේ. කොටස් සඳහා β අගය 1.15 ක් වන අතර අවදානම් - රහිත අනුපාතය (Risk free rate) 5% වේ. ඒ අනුව වෙළඳපොල අවදානම් අධිකය (Market risk premium) වන්නේ,

- අ) 6.5%
- ආ) 15.00%
- ඇ) 6.30%
- ඈ) 7.25%

(08) පහත ආයෝජන විකල්පයන් අතුරින්, ආයෝජනය සඳහා ඉහලම අවසාන ප්‍රතිලාභයක් ලබා දෙන්නේ,

- අ) 8% ක දෛනිකව වර්ධනය වන පොලියක් ලැබෙන අවස්ථාව
- ආ) 8.55% ක කාර්තුමය වශයෙන් වර්ධනය වන පොලියක් ලැබෙන අවස්ථාව
- ඇ) 8.25% ක වාර්ෂිකව වර්ධනය වන පොලියක් ලැබෙන අවස්ථාව
- ඈ) ඉහත විකල්ප අතුරින් හොඳම විකල්පය තෝරා ගැනීම සඳහා ප්‍රමාණවත් තොරතුරු නොමැත.

(09) රු. 5000 ක් ගෙවනු ලබන තරඟයකින් ජානක ජයග්‍රහණය කර ඇත. වයස අවුරුදු 22 දී, එම මුදල ඔහුගේ විශ්‍රාම යාම තෙක් වර්ෂ 45 ක් සඳහා ආයෝජනය කිරීමට තීරණය කරයි. මෙම කාලය තුළදී ඔහුගේ ඉතුරුම් මත සෑම වර්ෂයක් සඳහාම 13% ක වාර්ෂිකව වර්ධනය වන පොලියක් ඔහුට හිමි වේ. ජානක විශ්‍රාම ගත් වහාම (අද සිට වසර 45 කින්) එම මුළු මුදල 8% ක වාර්ෂික වර්ධනය වන පොලියක් මත ආයෝජනය කර, ඉන් පසු තවත් වර්ෂ 33 ක් දක්වා සෑම වසරක් අවසානයේදීම විශ්‍රාම මුදල් ලබා ගැනීම ආරම්භ කරයි.

එම විශ්‍රාම කාලය තුළදී ඔහුට වාර්ෂිකව ලබාගත හැකි මුදල කොපමණද?

- අ) රුපි. 23,306
- ආ) රුපි. 106,237
- ඇ) රුපි. 282,201
- ඈ) රුපි. 1,223,207

- (10) සුමිත් පලවෙනි අවුරුද්දේ සිට 5 වන අවුරුද්ද දක්වා පිළිවෙලින් රුපි. 1000, රුපි. 4000, රුපි. 9000, රුපි. 5000 සහ රුපි. 2000 බැගින් සෑම වසරක් අවසානයේදීම තැන්පත් කිරීමට අපේක්ෂා කරයි. එයට විකල්පයක් ලෙස ඔහුට පලමු වසර ආරම්භයේදීම තනි මුදල් ප්‍රමාණයක් තැන්පත් කිරීමටද හැකිය. ඒ සඳහා ඔහුට 10% ක වාර්ෂිකව වර්ධනය වන පොලියක් ලැබෙන්නේ නම් ඔහු විසින් ඒ සඳහා අද එකවර තැන්පත් කළ යුතු මුදල් ප්‍රමාණය කොපමණක් ද?
- අ) රුපි. 15,633.62
 ආ) රුපි. 21,000.00
 ඇ) රුපි. 25,178.10
 ඈ) රුපි. 27,695.91

(ලකුණු 02 x 10 = මුළු ලකුණු 20)

B කොටස

(01) අ) නියෝජ්‍යත්ව පිරිවැය යන්නෙන් අදහස් වන්නේ කුමක්ද?
උදාහරණ සහිතව පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 05)

ආ) ටනාෂා විසින් කාර්තු 30 ක් සඳහා රු. 5000 බැගින් ඉතුරුම් ගිණුමක තැන්පත් කිරීමට අදහස් කරයි. පළමු තැන්පතුව මෙම අවස්ථාවේදීම කිරීමට අපේක්ෂා කරයි. ඉතුරුම් ගිණුම සඳහා 7% ක කාර්තුමය වශයෙන් වර්ධනය වන පොලියක් ගෙවනු ලැබේ. වර්ෂ 7 කුත් මාස 6 ක් අවසානයේදී ටනාෂාගේ ගිණුමෙහි එකතු වී ඇති මුදල කොපමණද?

(ලකුණු 05)

ඇ) තවත් වසර තුනකින් විශ්ව විද්‍යාල අධ්‍යාපනය ආරම්භ කිරීමට අපේක්ෂාවෙන් සිටින තම ශාකියෙකු වන නිමන්තට ඔහුගේ අධ්‍යාපනය සඳහා උපකාර කිරීමට සෙනෙවිරත්න මහත්මිය අපේක්ෂා කරයි. නිමන්තගේ විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපනය සඳහා ගතවන වර්ෂ 4 සඳහා සෑම වසරක් ආරම්භයේදීම රු. 4000 ක දීමනාවක් ලබාදීම සඳහා සෙනෙවිරත්න මහත්මිය විසින් 7% ක පොලී අනුපාතයක් යටතේ අද තැන්පත් කළ යුතු මුදල කොපමණද?

(ලකුණු 05)

ඈ) කාරක ප්‍රාග්ධන කළමනාකරණය යන්න පැහැදිලි කර එහි ඇති වැදගත්කම කෙටියෙන් සාකච්ඡා කරන්න.

(ලකුණු 05)

(මුළු ලකුණු 20)

(02) අ) සෙනුද ඉලෙක්ට්‍රිකල්ස් ආයතනයට, මූලික පිරිවැය රුපි. මිලියන 70 බැගින් වන ආයෝජන අවස්ථා දෙකක් පවතින අතර ඒවාට අදාල ශුද්ධ මුදල් ගලා ඒම් පහක දැක්වේ.

රුපි. (මිලියන)

	X ව්‍යාපෘතිය	Y ව්‍යාපෘතිය
මුදල් ගලා ඒම්		
1 වන වසර	10	50
2 වන වසර	20	40
3 වන වසර	30	20
4 වන වසර	45	10
5 වන වසර	60	10
එකතුව	165	130

පස්වන වසර අවසානයේදී සුන්බුන් වටිනාකමක් නොමැති බව උපකල්පනය කරන්න. ආයතනයේ ප්‍රාග්ධන පිරිවැය 10% කි.

ඔබ විසින්,

- i. එක් එක් ව්‍යාපෘතිය සඳහා ශුද්ධ වර්තමාන වටිනාකම (NPV) ගණනය කරන්න.
- ii. ශුද්ධ වර්තමාන වටිනාකම අනුව එම ව්‍යාපෘතීන් පිළිගත හැකිද යන්න පිළිබඳ සමාගමට උපදෙස් දෙන්න.

(ලකුණු 08)

ආ) කැනඩී ටෙරා සමාගම පිළිබඳ පහත තොරතුරු ඔබට සපයා ඇත.

වර්තමාන මෙහෙයුම් මට්ටම	ඒකක 50,000
ඒකකයක් සඳහා විකුණුම් මිල	රුපි. 25
ඒකකයක් සඳහා විචල්‍ය පිරිවැය	රුපි. 14
ස්ථාවර මෙහෙයුම් පිරිවැය	රුපි. 160,000
පොලී ගෙවීම	රුපි. 47,000

ඔබ විසින් කැනඩී ටෙරා සමාගම සඳහා පහත දෑ ගණනය කළ යුතුය.

- i. මෙහෙයුම් තෝලනය (Degree of Operating Leverage)
- ii. මූල්‍ය තෝලනය (Degree of Financial leverage)
- iii. මුළු තෝලනය (Degree of Total leverage)

(ලකුණු 06)

ඇ) ආයතනයක ප්‍රාග්ධන ව්‍යුහය තීරණයේදී පොලී හා බදු පෙර ලාභ - කොටසක ඉපයුම විශ්ලේෂණය (EBIT - EPS විශ්ලේෂණය) යොදාගත හැක්කේ කෙසේද? පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 06)

(මුළු ලකුණු 20)

(03) ආ) කැන්රි ප්‍රොඩක්ට්ස් සමාගමේ ප්‍රාග්ධන ව්‍යුහය පහත පරිදි වේ.

	රුපි. (000)
සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනය (1 ක් රුපි. 10 බැගින් වූ)	52,000
රඳවාගත් ලාභ	15,600
12% වරණිය කොටස් (1 ක් රු. 10 බැගින් වූ)	18,000
11% ණයකර (1 ක් රු. 100 බැගින් වූ)	90,000
14% දිගුකාලීන ණය	800
	176,400

වර්තමානයේදී වරණිය කොටස් එකක් රුපි. 20 බැගින් විකුණනු ලබන අතර ණයකර එකක් රුපි. 108 බැගින් විකුණනු ලබයි. 11% ණයකර වසර 6 කින් සම මිලට නිදහස් කළ යුතුවේ. සමාගම වර්තමානයේදී කොටසක් සඳහා රුපි. 2.20 ක සාමාන්‍ය කොටස් ලාභාංශ ගෙවනු

ලැබේ. සමාගමේ සාමාන්‍ය කොටස් සඳහා ගෙවනු ලබන මෙම ලාභාංශ ඉදිරි වර්ෂ දෙකෙහිදී වාර්ෂිකව 7% කින් වර්ධනය වන බව අපේක්ෂා කරන අතර ඉන්පසුව, වාර්ෂිකව 5% ක ස්ථාවර වර්ධන මට්ටමක් පවතින බව අපේක්ෂා කෙරේ. රුපිය. 10 යේ සාමාන්‍ය කොටසක වෙළඳපොල මිල රුපිය. 25 කි. සාමාන්‍ය කොටස් ලාභාංශ හා ණයකර පොලී නුදුරු අනාගතයේදී ගෙවීමට නියමිතව ඇති අතර වර්ණීය කොටස් සඳහා ලාභාංශ ගෙවා අවසන්ය. බදු අනුපාතය 30% ක් බව උපකල්පනය කරන්න.

ඔබ විසින් වෙළඳපොල මිල පදනම් කර ගනිමින් කැන්ෆි ප්‍රොඩක්ට්ස් සමාගමේ බර තැබූ සාමාන්‍ය ප්‍රාග්ධන පිරිවැය ගණනය කරන්න. (අවශ්‍ය වන්නේ නම්, 6% සහ 10% වට්ටම් අනුපාත පමණක් ඔබගේ ගණනය කිරීම් සඳහා යොදා ගන්න.)

(ලකුණු 15)

ආ) බර තැබූ සාමාන්‍ය ප්‍රාග්ධන පිරිවැය සහ ව්‍යාපෘති ප්‍රාග්ධන පිරිවැය අතර වෙනස පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 05)

(මුළු ලකුණු 20)

(04) පහත ඒවා පිළිබඳ කෙටිසටහන් ලියන්න.

- අ) ස්ථාවර ලාභාංශ ප්‍රතිපත්තිය (Stable dividend policy)
- ආ) අවදානම් විවිධාංගීකරණය
- ඇ) ප්‍රාග්ධන ව්‍යුහය පිළිබඳ න්‍යායක් වශයෙන් සංඥා දැක්වීමේ න්‍යාය (Signaling theory)
- ඈ) ශුද්ධ වර්තමාන වටිනාකම් ක්‍රමය හා ගිණුම්කරණ ප්‍රතිලාභ අනුපාත ක්‍රමය අතර වෙනස

(ලකුණු 05 x 4 = මුළු ලකුණු 20)

